

De hah, mi kél! Mi zug ott lenn alatt?
Bizton kozák lovak dübörgése.
Mind közelebb robog a rémes hang:
— Lóra huszár! Föl, az ellenségrel!

Toporzékol a szilaj harci mén,
Okosan tekint gazdája felé.
— Kardot ki! — hangzik a csapat élén,
S vágatnak bátran a kozák elé.

Mint földrengés tompa morajlása
Reng az eskadron döngő rohammal,
S a kardoknak vészes villanása
Csókolózik a hold sugárral.

Acélhegyü dárdák sűrű sora
Tünik föl az erdő árnyékában,
Gyors iramodással törnek oda —
— Vágjad huszár, itt a kozák, itt van!

A harsma lelkesítő hangja
Sikolt bele a völgy fenekébe,
S távolabbról ágyuk döngő zajja —
Bömböl be a halál zenéjébe.

A fényes hold sápad félelmében
Arcát felhő-lepelbe takarja,

Egy geográfiai hazugság.

Írta: Czirbusz Géza dr., egyetemi tanár.

Az a hazugság, hogy délkeleti Európa szláv terület. Ha már északnyugoti, délnyugoti, központi vagy közép- és északkeleti Európáról beszélünk, joggal mondhatjuk ket-tős monarchiánkat és a Balkán-félszigetet dél-keleti Európának. Ha más okból nem, mert dél felé Szuez és Alexandria meg azután keletnek a Levantéra vagyis Kis-Ázsia és Arabiának párkányországaira mutat és utal.

Váltig szlávoktól lakott területnek mondják, csak hogy jogcímet találjanak Russzijiának előnyomulására a Földközi tenger és az európai földrész központi része felé.

Lássuk tehát a néptípusok számbeli arányait földrésziink délkeleti sarkában. A Balkán-félsziget 25 millió lakost számlál. Köztük nem szláv: 3 és fél millió görög, 2 millió albán, 1 és fél millió török, 600.000 zsidó, 200.000 cigány, 100.000 örmény, cserkesz, tatár, 6 millió román, 800.000 olasz. Összesen 14 millió 700.000, majdnem 15 millió, ami a 25 millióra menő balkáni lakosság nagyobbik felét teszi. Ha pedig monarchiánknak és Romániának a félszigeten kívül lakó balkán eredetű részeit számláljuk együttesen.

Szláv eredetűek:

Tótok	2 millió
Ruthenek	0.5 "
Szerbhorvátok	9.5 "
Bolgárok	5.5 "
Szlovének	1.2 "
Összesen	18 millió 700 ezer.

Nem-szláv eredetűek:

Magyarok	10 millió
Románok	10.5 "
Németek	2.5 "
Olaszok	0.8 "
Görögök	3.5 "
Törökök	1.5 "
Zsidók	0.6 "
Cigány, albán, örmény, cserkesz, egyebek	4.0 "
Összesen	33 millió 400 ezer.

Igy 14 millió 700.000 lélekből áll délkeleti Európának nem szláv eredetű és kulturájú nagy többsége.

Erre a tényre Winterstetten dr. is hivatkozott *Berlin und Bagdad* című 7 kiadást ért rópiratának 30. lapján, csak hogy ő csak 27 és fél millióra becsüli a nem szláv ajku lakosokat és 17 és fél millióra a szlávokat.

A kulturák összehasonlításával igaz nem megyünk sokra. Mert azt schasem fogják a románok beismerni, hogy a szerb-horvátok kulturája régibb és talán valamelyest na-

Csupán egy sugárral néz le éppen,
Csillan-e még a huszárok kardja!

Csillog, — de már vérharmat van rajta,
Oly dusan, hogy végig fut a lapján.
S hogy a *munkát* zenével pótolja:
Cseng-bong a félrevert kozák kopján!

Most a hod kibujt a felhők szélén;
Alig hiált álmatag két szemének,
Kozákokat kergető hősök kürtjén,
Felharsant a győzelmi ének!

2.

Kamionka vadvirágos völgyén
Nyírfa erdő mellett a domb alján...
Hősök között pihen egy szép legény:
Dabasi *Halász* huszár kapitány.

A távolból úgy tünik fel nékem,
Mintha a hold, ezüst fátyolával
Betakarná a hősokeket szépen,
S rajta aranybetűs fölírással:

„Drága ára volt győzelmeiteknek,
Legyen hősi emléketek örök,
Kik édes, szent hazánkért:
Ti hős, — ti dicső: Vörös ördögök!”

repre hivatott nemzetnek tartják magukat a Balkán-félszigeten — az közismert dolog a Balkán népek széprajzlati kaleidoszkopusában.

De amugy suba alatt bevallják a szlávok és románok, hogy egyikük kulturája sem vetekszik a magyar ezeréves műveltséggel, sem terjedelem tekintetében. Amiből nem akarnok himet varrni kulturánk felmagasztalásig, hanem a románokénál. A horvátok meg azt tartják a műveltségükről, hogy az nagyobb, intenzívebb és nyugotiabb zamatu a szerb ortodox kulturánál. Hogy a bolgárok előbbre való népnek, sőt providentiális vezérszere sára. Hiszen a balkáni népek fiatal politikai alakulásuk és kulturájuk lendülete sem korábbi politikai függetlenségük és önrendelkezésük idejénél — nem játszhattak tehát odáig, ahova a nyugoti művelődéskörökhöz közelebb eső magyar kultúra egy millenium alatt eljutott vala.

Nem lenézés vagy kicsinylés szól belőlünk. Legfeljebb arról lehetne szó, hogy követelők, hangosabbak a szlávok a Balkán-félszigeten s mivelhogy összefogódzva sikerült a törököt kiszorítani a félszigetről, a vérszemét kapottak most már középső Európa népeire vetik magukat. Csak hogy amint a japán krizanthémumnak nem nőhetnek az egekig s emberükre találhatnak a kínaiak ellentétében: úgy a szlávok nemzeti hársfái sem fognak egekig érni s le nem sorvasztják árnyékukkal a magyar, német, olasz, szóval a nem-balkáni kulturákat.

Fiatal népek rendszerint nagyra törők és so kidőbe, bajba, meg saját kárukon való tanulásukba kerül, míg nemzeti és kulturális értékük szerint elhelyezkedhetnek a többiek sorában. *Putnik vajda** uram például most azt hiszi, mivelhogy sikerült diplomáciai ámitással 100.000 embert elvonnia a bolgár határról és ujra elhelyezkedni Belgrád városában, most már szerb színre főtik a globust s a Balkán-félsziget legyőzhetlen Orlando furioso-i drága szerb honfitársai. Igen korai az elbizakodása! Szélesöndre jön a vihar! Post nubila Phcebus! A háboruban hol talp, hol kerék, hol számító pauzálás, hogy a lehengerelés annál alaposabb legyen. Nous verrons. Kinek lesz igaza?

Ezt a praetenzív balkán népek többször tapasztalhatták ezer éven keresztül, mióta a magyar királyság nyughatatlan szomszédjai s a mi éberségünk folytonos ösztönzői...

*) A vajda felejtette, hogy kezünkben volt s mi még sem akartuk megfosztani nemzetét talentumától.

Rend az élelmiszerárusításban és a piacon.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk már, hogy a kereskedők beadvánnyal fordultak Szalay József dr főkapitányhoz, amelyben a kenyérre és a péksüteményre megállapított mákszimális árak megváltoztatását kérelmezték. A főkapitány minden valószínűség szerint már ezen a héten értekezletet fog egybehívni ebben az ügyben, amelyen az összes szakmák és érdek-képviseletek jelen lesznek. Minden jel arra vall, hogy a kenyér mákszimális ára, a *mainál lényegesen alacsonyabb lesz*, amit különösen azok az ajánlatok biztosítanak, amelyek részint Somogyi Szilveszter dr polgármesterhez, részint a főkapitányhoz beérkeztek.

Bizonyos az, hogy a pékek, különösen a kenyér mákszimális árának megállapításakor véleményükkel nem tulságosan voltak ószinték. Egy mázsa lisztből ugyanis — hogy másra ne hivatkozzunk — 136—140 kilogramm kenyeret lehet sütni. Tehát 36—40 százalék bruttó hasznuk van a pékeknek a kenyéren akkor is, ha egy kiló kenyeret nem adnak drágábban, mint amennyibe egy kiló liszt kerül. Rövidesen tehát az az örvendetes fordulat fog bekövetkezni, hogy a *kenyér mákszimális ára lejjebb fog szállni*.

A kereskedők liszttel való ellátása még kissé nehézkes. Minden jogos igény kielégítését mégis biztosítja az a buzgalom, amellyel a főkapitány ezt az ügyet kezeli. De máris a rendőrség figyelmébe ajánlunk egyes kereskedőket, akik furcsa módon járnak el a liszt eladásánál. Bemegy hozzájuk például egy cseléd és kér egy fél kiló nullás lisztet.

— Hát még mit? — kérdezi a kereskedő.

— Egy fél kiló főző-lisztet, — feleli a cseléd.

— Hát még?

— Négyér élesztőt.

— Egyikkel sem szolgálhatok, — válaszol ötletesen a kereskedő.

Ennek oka pedig az, hogy a lisztet egyik-másik kereskedő csak olyan vevőnek hajlandó eladni, aki nyomban egyéb árukat is vásárol, amikre esetleg nincs is szüksége.

A piacon való rendcsinálásnál nem szabad visszarettenni a legerélyesebb eszközöktől sem. A múlt héten történt, hogy egyik szegedi kereskedő megbizottja, jóval kilenc óra előtt megjelent a piacon és ott vásárolni kezdett. A rendőr észrevette, hogy a bevásárlások viszonteladásra történnek és nagyon helyesen az illetőt eltávolította a piacról. Jó lesz, ha ezt megjegyzi minden kereskedő. Mert a kilenc óra előtt való bevásárlási tilalom nemcsak a kofákra, hanem minden viszontelárusítóra vonatkozik. A kofák ellen, valamint azok ellen a gazdák ellen, akik kiállanak a piacra és kilenc óra előtt nem hajlandók árusítani, ismételtlen a legerélyesebb eljárást sürgetjük.